

6

GYERTYÁN

Carpinus Betulus

 2017

A Hágában élők minden bizonnyal tudják, hogy a város holland neve *sövényt* jelent. Márpedig ha így van, akkor nem kerülhetjük meg a kérdést: “vajon a Hágát övező eredeti sövény bükk sövény vagy gyertyán sövény volt-e?” (hollandul: *beukenhaag* vagy *haagbeukenhaag*). A válasz: sem ez, sem az, hanem erdő. Ellentétben a hollanddal, a két faj magyar neve különböző, leveleik hasonlósága miatt azonban hazánkiai éppoly könnyen összetévesztik őket. A legfontosabb ismertetőjegy, hogy a gyertyánlevél széle fűrészfogas, a bükké pedig sima vagy pillás. Alkalmasabb is sövénynek, mint a bükk, mivel jobban lehet metszeni és gyönyörű utakká alakítható. A gyertyán egylaki: mind a dúsan lecsüngő porzós barkák, mind a termős virágzatok egy növényen fejlődnek. A jellegzetes, háromkarójú kupacslevelek tövében fejlődő makkocskák az erdei egér, mogyorós pele, meggyvágó és csuszka kedvence. De az egér legnagyobb élvezője mégis a májusi cserebogár hímje: őt ugyanis elsősorban a megrágott levelekből felszabaduló alkohol vonzza. Csak miután az alkoholos párában úszó leveleket megtalálta, azonosítja be a rajtuk lakmározó nőstény cserebogarakat, akik így vonzerejük csúcán tündökölnék. A gyertyán fája nem hasad, így jól használható favágó tönknek, cölöpfának, olajütőnek és zongorabillentyűk készítésére. Hosszú rostjai miatt a papírgyártásnak is hasznos alapanyaga.

www.josvertelt.nl

Ook in andere talen

Also in other languages

Ankaŭ en aliaj lingvoj

